

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 94), התשנ"ג – 1993*

1. בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה¹ (להלן – הפקודה), אחרי הגדרת "חוק תיאומים בשל אינפלציה" יבוא:
- "חוק לעידוד השקעות הון" – חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959²;
 "חוק מס שבח מקרקעין" – חוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963³;
 "חוק מס ערך מוסף" – חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975⁴;
 "פקודת החברות" – פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983⁵;
 "חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁶;
 "חוק העמותות" – חוק העמותות, התש"ם-1980⁷;
 "חוק עידוד התעשייה" – חוק עידוד התעשייה (מסים), התשכ"ט-1969⁸;
 "סכום מתואם" – סכום כלשהו בתוספת אותו סכום כשהוא מוכפל בשיעור עליית המדד;
 "בורסה" – בורסה לניירות ערך שניתן לה רשיון לפי סעיף 45 לחוק ניירות ערך, או בורסה אחרת שהוכרה בידי שר האוצר לענין פקודה זו.
2. בסעיף 88 לפקודה, הגדרת "בורסה" – בטלה.
3. בסעיף 95 לפקודה, בסופו יבוא:
- "ג) סעיף זה יחול על ריווח הון שהגיע לאדם או למספר בני אדם מנכס שנמכר עד ליום י"ח בטבת התשנ"ד (1 בינואר 1994).
4. לפני סעיף 102 לפקודה תבוא הכותרת:
- "חלק ה'1: הקצאת מניות לעובדים".
5. אחרי סעיף 102 לפקודה יבוא:
- "חלק ה'2: שינוי מבנה ומיזוג פרק ראשון: פרשנות ותחולה
- הגדרות 103. בחלק זה –
- תהא לכל מונח המשמעות שיש לו בחלק ה' או בחוק מס שבח מקרקעין, לפי הענין, זולת אם יש בחלק זה הוראה מפורשת אחרת;

* נתקבל בכנסת ביום ל' באב התשנ"ג (17 באוגוסט 1993); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2085, מיום ד' בכסלו התשנ"ב (13 בנובמבר 1991), עמ' 43.
¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשנ"ג, עמ' 97.
² ס"ח התשי"ט, עמ' 234.
³ ס"ח התשכ"ג, עמ' 156.
⁴ ס"ח התשל"ו, עמ' 52.
⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, עמ' 761.
⁶ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.
⁷ ס"ח התש"ם, עמ' 210.
⁸ ס"ח התשכ"ט, עמ' 232.

"מיוזג" - העברת כל הנכסים וההתחייבויות של חברה או של מספר חברות (להלן - חברה מעבירה) לחברה אחרת (להלן - חברה קולטת), וחיסול החברה המעבירה ללא פירוק, בהתאם לצו מיוזג;

"נכס" - כל רכוש, בין מקרקעין ובין מיטלטלין, וכל זכות או טובת הנאה ראויות או מוחזקות, בין שהם בישראל ובין שהם מחוץ לישראל;

"צו מיוזג" - צו שניתן לפי סעיף 234 או לפי סעיף 238 לפקודת החברות;

"זכות בחבר-בני-אדם" - זכות בחבר-בני-אדם, המקנה זכות מהזכויות המנויות להלן, המוענקת בין במסמכי ההתאגדות של חבר-בני-האדם או על פיהם ובין בהסכם עם חבר הנמנה עם חבר-בני-האדם:

(1) חברות בחבר-בני-אדם או זכות לנכסיו בפירוק או זכות לרווחיו או זכות לגיהולו או זכות להצבעה בו, וכן כל זכות אחרת בחבר;

(2) זכות ברירה או זכות תביעה ביחס לכל אחת מהזכויות המפורטות בפסקה (1), מהחבר או מבעל זכות מהזכויות האמורות;

(3) זכות להורות, במישרין או בעקיפין למחזיק בכל אחת מהזכויות המפורטות בפסקאות (1) ו-(2), על הדרך להפעיל את זכותו;

"קרן נאמנות" - כהגדרתה בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשכ"א-1961⁹;

"קופת גמל" - כמשמעותה בסעיף 47;

"פיצול" - העברת נכסים והתחייבויות של חברה (להלן - החברה המתפצלת) לחברה אחרת או למספר חברות אחרות (להלן - החברה החדשה);

"צו הפחתת הון" - צו בית משפט מוסמך לפי פקודת החברות המתיר לחברה להפחית הונה;

"שווי שוק" - הסכום שאפשר היה לקבל במכירה ממוכר מרצון לקונה מרצון שאין ביניהם יחסים מיוחדים;

"מכירה שלא מרצון" - מכירה שהיא אחת מאלה:

(1) הורשה;

(2) מכירה במסגרת הליכי פירוק שלא מרצון לפי פקודת החברות;

(3) מכירה במסגרת הליכי פשיטת רגל;

(4) מכירה מסוג אחר שקבע שר האוצר בתקנות;

"בורסה" - לרבות בורסה בחוץ לארץ שאושרה באחת הארצות המנויות בתוספת הראשונה להיתר הפיקוח על המטבע, התשל"ח-1978¹⁰, ומסחר מעל הדלפק בארה"ב של אמריקה;

"בעל שליטה" - כהגדרתו בסעיף 3(ט)(א)(ג);

"שינוי מבנה" - מיוזג, פיצול או העברת נכסים תמורת מניות, הכל לפי חלק זה.

⁹ ס"ח התשכ"א, עמ' 64.

¹⁰ ק"ת התשל"ח, עמ' 1006.

103א. (א) הוראות חלק זה יחולו גם לגבי שינויי מבנה של אגודות שיתופיות ועמותות, או לגבי שינויי מבנה שאחד הצדדים לו הוא אגודה שיתופית או עמותה, הכל בשינויים המחוייבים וכן בשינויים נוספים שיוורה עליהם הנציב.

(ב) מותר להורות, בתקנות באישור ועדת הכספים של הכנסת, כי הוראות חלק זה יחולו לגבי שינויי מבנה של חברות עתירות מחקר ופיתוח, כפי שיוגדרו בתקנות, בשינויים המפורטים בהן.

פרק שני: מיזוג חברות ואגודות שיתופיות

103ב. (א) מכירת זכויות בחברה מעבירה אגב מיזוג, והעברת נכסי חברה מעבירה או התחייבויותיה לחברה קולטת אגב מיזוג, לא יחוייבו במס לפי פקודה זו, לפי חוק התיאומים בשל אינפלציה או לפי חוק מס שבח מקרקעין.

(ב) בכל מקום שבו לא מתחייבת מכירה במס על שבח מחמת האמור בסעיף קטן (א), תתחייב המכירה במס רכישה בשיעור של 0.5% משווייה.

103ג. ההטבות לפי פרק זה יחולו לגבי מיזוג, אם מתקיימים כל אלה:

(1) (א) החברות מבקשות להתמוג לתכלית עסקית וכלכלית כאשר המטרה העיקרית של המיזוג הינה לאפשר ניהול ותפעול מאוחד של עסקיהן;

(ב) הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותות אינן מהמטרות העיקריות של המיזוג;

(2) רוב הנכסים שהועברו אל החברה הקולטת במסגרת המיזוג מכל אחת מהחברות המעבירות ורוב הנכסים שהיו ברשותה ערב המיזוג, לא נמכרו בתקופה שתחילתה במועד המיזוג וסופה שנתיים לאחר תום שנת המס שבה ניתן צו המיזוג, ונעשה בהם בתקופה האמורה שימוש מקובל, בנסיבות הענין, במהלך עסקי החברה; לענין זה -

(א) "נכס" - נכס קבוע כהגדרתו בתוספת ב' לחוק התיאומים בשל אינפלציה, למעט ניירות ערך כהגדרתם בסעיף 6(א) לחוק האמור, הנסחרים בבורסה, שאינם מוחזקים בידי בעלי שליטה;

(ב) "רוב הנכסים" - נכסים שבמועז המיזוג שווי השוק שלהם היה למעלה מ-50% משווי השוק של כלל נכסי החברה באותו מועד;

(ג) לענין פסקת משנה (ב), לבקשת החברות המתמוגות, לא ייכללו במנין רוב הנכסים, נכסים שהנציב אישר את מכירתם, או סוגי נכסים שקבע הנציב, והכל בתנאים שקבע, לרבות קביעת אחוז גבוה מהאחוז הקבוע בפסקת משנה (ב);

(ד) לענין פסקת משנה (ב) לא יראו חילוף נכסים שהוחל עליו סעיף 96 או סעיף 27 כמכירת נכסים, ובלבד שלצורך קביעת רוב הנכסים יראו את הנכסים החדשים כאילו היו הנכסים המוחלפים;

(ה) "מכירה" - למעט מכירה שלא מרצון;

פטור ממסים

תנאים לזכאות

(3) בחברה הקולטת נמשכת, בתקופה שתחילתה במועד המיזוג וסופה שנתיים לאחר תום שנת המס שבה ניתן צו המיזוג, הפעילות הכלכלית העיקרית שהיתה בכל אחת מהחברות המתמוזגות ערב המיזוג;

(4) במהלך המיזוג הקצתה החברה הקולטת מניות שוות זכויות לכל בעלי הזכויות בחברה המעבירה בהתאם לחלקם היחסי בכלל הזכויות בחברה המעבירה, ולא ניתנה תמורה נוספת כלשהי במהלך המיזוג מאת החברה הקולטת או מאת כל אדם אחר, בין במישרין ובין בעקיפין;

(5) הזכויות שיש בחברה הקולטת אחרי המיזוג, לכלל בעלי הזכויות בכל אחת מהחברות המשתתפות במיזוג, הן בהתאם ליחס שבין שווי השוק במועד המיזוג של החברה שהם היו בעלי מניותיה ערב המיזוג, לבין שווי השוק במועד המיזוג של כלל החברות המשתתפות במיזוג; הנציב יקבע את התיאומים הנדרשים כאשר חברה קולטת היא בעלת מניות בחברה מעבירה;

(6) (א) סך הזכויות של כלל בעלי הזכויות בכל אחת מהחברות המשתתפות במיזוג, בתקופה שתחילתה במועד המיזוג וסופה שנתיים לאחר תום שנת המס שבה ניתן צו המיזוג, יהוו לפחות 10% משווי השוק של הזכויות בחברה הקולטת;

(ב) שווי השוק של כל אחת מהחברות המשתתפות במיזוג לא יעלה על פי ארבעה משווי השוק של חברה אחרת המשתתפת במיזוג, והכל במועד המיזוג;

(ג) שר האוצר רשאי, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע סוגי מיזוגים שבהם יחולו מגבלות שונות מהאמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב);

(7) החברה הקולטת היא אחת מאלה:

(א) תושבת ישראל שהתאגדה בישראל לפי פקודת החברות או אגודה שיתופית שהתאגדה בישראל לפי פקודת האגודות השיתופיות¹¹;

(ב) חברה שאושרה בידי הנציב לענין זה והיא חברה תושבת חוץ או תושבת ישראל שהיא חברת חוץ כהגדרתה בפקודת החברות; אישור כאמור יכול שיהיה מותנה במתן ערבות ובתנאים אחרים, כפי שיקבע הנציב;

(8) (א) בעלי הזכויות בחברות המשתתפות במיזוג מחזיקים יחד, מיד לאחר המיזוג ובמשך התקופה הקבועה בפסקה (6), בכל הזכויות בחברה הקולטת, למעט זכויות שנמכרו שלא מרצון;

(ב) בעלי הזכויות המחזיקים בזכויות הנסחרות בבורסה לא ייכללו במנין בעלי הזכויות, לענין פסקת משנה (א), אלא אם כן היו במועד המיזוג בעלי שליטה; לענין זה, "בעלי שליטה" – למעט קופת גמל וקרן נאמנות;

¹¹ ת"א, כרך א', עמ' 336.

(9) על אף האמור בפסקה (8), אם התקיים אירוע מהאירועים המפורטים בפסקאות משנה (א) עד (ג) לא יראו בכך שינוי בזכויות לאחר המיזוג, ובלבד שבשום מועד במהלך השנתיים הקבועות בפסקה (6) לא יפחתו זכויותיהם של מי שהיו בעלי זכויות בחברות המשתתפות במיזוג מ-51% מכל אחת מהזכויות בחברה הקולטת:

(א) אחד או יותר מבעלי הזכויות בחברות המתמזגות מכר במכירה מרצון, בתקופה הקבועה בפסקה (6), פחות מ-10% מהזכויות שהיו לו בחברה הקולטת מיד לאחר מועד המיזוג, או - אם הסכימו בעלי הזכויות האחרים - אחוז גבוה יותר, ובלבד שסך הזכויות הנמכרות מאת כלל בעלי הזכויות לא יעלה על 10% מכלל הזכויות בחברה, לפני ההקצאה למי שלא היה בעל זכויות לפני המיזוג;

(ב) הוקצו מניות חדשות למי שלא היה בעל זכויות בחברה לפני ההקצאה בשיעור שאינו עולה על 25% מהון המניות לפני ההקצאה, ובלבד שניתן אישור הנציב מראש ושולם מס כאילו נמכר חלק יחסי של החברה, והכל בתנאים שקבע הנציב, לרבות דחיית תשלום המס עד למכירת המניות שהוקצו, ובלבד שהופקדו בידי הנציב ערבויות המבטיחות תשלום המס בצירוף ריבית והפרשי הצמדה;

(ג) הוצעו לציבור בבורסה מניות כהגדרתן בסעיף 102 על פי תשקיף שבו צויין שהבורסה הסכימה לרישום המניות למסחר בה;

(10) נקבע בצו המיזוג מועד מיזוג שהוא בתום שנת המס שבה ניתן צו המיזוג או בתום שנת המס שקדמה לה, ובלבד שמועד המיזוג אינו קודם למועד הגשת הבקשה למתן צו המיזוג.

103. (א) על אף האמור בסעיף 103ג(4), אם נקבע בצו המיזוג כי בעלי מניות מיעוט בחברה מעבירה, שהתנגדו לצו המיזוג בבית המשפט, יקבלו תשלום במזומנים בתמורה למניותיהם בחברה המעבירה ולא יקבלו זכויות כלשהן בחברה הקולטת, לא יהיה בכך כדי לשלול את ההטבות הקבועות בפרק זה, ובלבד שההטבות האמורות לא יחולו לגבי בעלי מניות המיעוט שקיבלו תשלום כאמור, והם יחוייבו במסים החלים לפי כל דין; לענין סעיף קטן זה -

סייג לענין קבלת תמורה במזומנים

"בעלי מניות מיעוט" - בעלי מניות שלכולם יחד אין יותר מ-25% מזכות כלשהי בחברה ושאיך אחד מהם אינו קרוב של אדם שיש לו מניות בחברה הקולטת לאחר מועד המיזוג;

"קרוב" - כל אחד מאלה:

(1) קרוב כהגדרתו בסעיף 88;

(2) מי שהוא בעל שליטה בחברת-בני-אדם שהוא בעל מניות בחברה הקולטת;

(3) מי שבעל מניות בחברה הקולטת הוא בעל שליטה בו.

(ב) הנציב יקבע בכללים תיאומים שיעשו לענין סעיף 103ג(4) ו-(5) לגבי מיזוג שבו שולמה תמורה במזומנים כאמור בסעיף זה.

1103. (א) המחיר המקורי של נכס שהועבר לחברה קולטת במיווג ויתרת המחיר המקורי, שווי הרכישה ויום הרכישה, הכל לפי הענין, לענין פקודה זו, חוק התיאומים בשל אינפלציה וחוק מס שבח מקרקעין, יהיו כפי שהיו בחברה המעבירה אילו לא הועבר הנכס; לגבי נכס כאמור שהוא מלאי, יראו כעלות המלאי את הסכום שנקבע כמלאי סופי לענין שומת החברה המעבירה לשנת המס המסתיימת במועד המיווג.

(ב) העברת נכס במיווג תיחשב מכירה לענין מנין התקופות לפי סעיף 21 לחוק עידוד התעשייה.

1103. לא היו רשומות למסחר בבורסה ביום המיווג הזכויות בחברה הקולטת והחברה המעבירה, יחולו לגבי מניות החברה הקולטת שהוקצו במיווג (להלן – המניה החדשה) הוראות אלה:

(1) יראו כמחיר המקורי של המניה החדשה, את המחיר המקורי של הזכויות שהיו למעביר בחברה המעבירה (להלן – המניה הישנה), כשהוא מתואם לפי שיעור עליית המדד מיום רכישתה ועד למועד המיווג, ובניכוי הפסד ריאלי שהיה אילו נמכרה המניה במועד המיווג, ובלבד שלא יפחת מהמחיר המקורי של המניה הישנה (להלן – המחיר המתואם); ההפרש בין המחיר המקורי של המניה הישנה לבין המחיר המתואם ייקרא להלן "הפרש התיאום"; לענין זה, "הפסד ריאלי" – הסכום שבו נמוך שווי השוק של המניה מהמחיר המקורי המתואם שלה;

(2) הפרש התיאום המהווה חלק מן המחיר המקורי של המניות הנמכרות יתווסף לתמורה ממכירת המניות ויראו בו סכום אינפלציוני נוסף;

(3) יראו כמועד הרכישה של המניה החדשה את מועד המיווג;

(4) היה כעל המניה תושב חוץ במועד המיווג, והוא ביקש בעת המכירה של המניה החדשה כי יראו את שער המטבע שבו נרכשה המניה הישנה כמדד לצורך חישוב המחיר המתואם, יהיה הפרש התיאום פטור ממס;

(5) הנציב יקבע כללים לענין קביעת רווחים ראויים לחלוקה כמשמעותם בסעיף 94ב, שנצברו בחברה הקולטת או בחברה המעבירה עד למועד המיווג, שיחושבו בחברה הקולטת.

1103. (א) שר האוצר יקבע בתקנות, באישור ועדת הכספים של הכנסת, תיאומים הנדרשים לענין מיווג של חברה או חברות שמניותיהן נסחרות בבורסה במועד המיווג, או שמניותיהן נרשמו למסחר בבורסה לאחר מועד המיווג, או שמניותיהן נמחקו ממסחר בבורסה במועד המיווג או אחריו.

(ב) שר האוצר יקבע בתקנות, באישור ועדת הכספים של הכנסת, תיאומים הנדרשים לענין מיווג של חברות שאחת מהן מחזיקה בזכויות בחברה האחרת.

(ג) על אף האמור בסעיף 101(ב)(1), יחולו הוראות סעיף 101 אף על מניות שהקצתה החברה הקולטת, כאמור בסעיף 103ג(4), על פי תשקיף.

1103. (א) הפסד כאמור בסעיף 28 שהיה לחברה מעבירה או לחברה קולטת עד למועד המיווג ושניתן להעברה לשנים הבאות, יותר לקיוו כנגד הכנסתה של החברה הקולטת החל בשנת המס שלאחר המיווג, ובלבד שבכל שנת מס לא יותר לקיוו כאמור סכום העולה על 20% מסך כל ההפסדים של החברות המעבירות

והחברה הקולטת או על 50% מהכנסתה החייבת של החברה הקולטת באותה שנת מס לפני קיוזו ההפסד משנים קודמות, הכל לפי הנמוך שביניהם.

(ב) הפסד כאמור בסעיף 92 שהיה לחברה מעבירה או לחברה קולטת עד למועד המיזוג והגיתן להעברה לשנים הבאות, יותר לקיוזו כנגד ריווח הון של החברה הקולטת החל במועד המיזוג, ובלבד שבכל שנת מס לא יותר לקיוזו סכום העולה על 20% מסך כל הפסדי ההון של החברה המעבירה והחברה הקולטת או על 50% מריווח ההון של החברה הקולטת, הכל לפי הנמוך ביניהם; תקופה של חמש שנים ממועד המיזוג לא תבוא במנין ההגבלה הקבועה בסעיף 92 לגבי תקופת הקיוזו לגבי הפסד כאמור.

(ג) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), הפסד כאמור בו שלא ניתן היה לקוזו באותה שנה בשל ההגבלה לגבי 50% מההכנסה החייבת, יקוזו בשנות המס הבאות בו אחר זו, ובלבד שלא יקוזו הפסד כאמור בפסקה זו בתוספת הפסד כאמור בסעיף קטן (א) העולה על 50% מההכנסה החייבת של החברה לפני קיוזו ההפסד משנים קודמות.

(2) על אף האמור בסעיף קטן (ב), הפסד כאמור בו שלא ניתן היה לקוזו באותה שנה בשל ההגבלה לגבי 50% מריווח ההון, יקוזו בשנות המס הבאות בו אחר זו, ובלבד שלא יקוזו הפסד כאמור בפסקה זו בתוספת הפסד כאמור בסעיף קטן (ב) העולה על 50% מריווח ההון של החברה לפני קיוזו ההפסד משנים קודמות.

(ד) הפסד או הפסד הון כאמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג) שלא ניתן היה לקוזו עד תום השנה החמישית שלאחר מועד המיזוג, ניתן יהיה לקוזו החל בשנה השישית, בכפוף לאמור בסעיפים 28 ו-92, לפי הענין.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ב), הפסד הון שהיה לאחת החברות המתמזגות לפני המיזוג ניתן יהיה לקוזו במלואו כנגד ריווח הון או שבח של החברה הקולטת שנבע ממכירת נכס שהיה ערב המיזוג בבעלות החברה האמורה, או שהיה לחברה הקולטת. לפני מועד המיזוג, לפי הענין; על יתרת הפסד שלא ניתן לקוזו על פי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד).

(ו) על אף האמור בסעיף קטן (א), הפסד שהיה לאחת החברות שהתמזגו מהשכרת בנין לפני יום המיזוג, ניתן יהיה לקוזו לפי סעיף 28(ח).

(ז) הנציב רשאי לקבוע, בתקופת ארבע השנים המנויה לפי סעיף 103(ב), כי הפסד או הפסד הון שחל עליו האמור בסעיף זה לא ניתן יהיה לקוזו בחברה הקולטת או שניתן יהיה לקוזו רק חלק ממנו, אם שוכנע שכתוצאה מהמיזוג תיגרם הפחתת מס בלתי נאותה עקב קיוזו ההפסד האמור; על קביעת הנציב ניתן לערער ויראוה לצורך זה כאילו נשללו ההטבות כאמור בסעיף 103(ו), ובלבד שאם ביקשו החברות המתמזגות מהנציב אישור מראש לפי סעיף 103ט, על הנציב להודיע את החלטתו לפי פסקה זו ביחד עם מתן ההודעה לפי סעיף 103ט(ה).

(ח) בסעיף זה -

“ריווח הון” - לרבות שבח;

“הכנסה חייבת” - לפני קיוזו הפסדים אך למעט הכנסה שקוזו כנגדה הפסד לפי סעיף 92.

103ט. (א) מי שפנה לבית משפט בבקשה לצו מיווג יהיה רשאי לפנות לנציב לפני מתן הצו ולבקש אישור כי תכנית המיווג הצפויה עומדת בתנאים המפורטים בסעיף 103ג.

(ב) המבקש אישור לפי סעיף זה ישלם אגרת בקשה בסכום שיקבע שר האוצר בתקנות, ורשאי השר לקבוע שהאגרה תהיה בשיעור משווי נכסי החברות המתמוגות או מהונן המתואם לאינפלציה או לפי חישוב אחר.

(ג) הבקשה תכלול את כל הפרטים והעובדות המהותיים הנוגעים למיווג הצפוי, ויצורפו אליה מסמכים, אישורים, חוות דעת, הצהרות, הערכות, חוזה המיווג או טיוטה סופית שלו, בקשת המיווג שהוגשה לבית המשפט וכל פרט מהותי אחר, הכל כפי שיקבע הנציב בכללים; הנציב רשאי לדרוש כל פרט נוסף שייראה לו דרוש לענין החלטתו בבקשה.

(ד) הנציב רשאי לאשר כי פרטי תכנית המיווג עומדים בתנאים המפורטים בסעיף 103ג, או כי יעמדו בהם אם יתמלאו תנאים או יינקטו פעולות שיקבע הנציב, וכן רשאי הוא להתנות את מתן האישור האמור בתנאים שיקבע.

(ה) הנציב יודיע לחברות את החלטתו ואת נימוקיו תוך 90 ימים מיום שהגיעו אליו הבקשה וכל המסמכים כאמור בסעיף קטן (ג), ואולם הוא יהיה רשאי, מטעמים שיירשמו, להאריך את המועד האמור עד 180 ימים, ובאישור שר האוצר - לתקופה נוספת, ובלבד שהודיע לחברות על ההארכה לפני חלוף המועד המקורי;

(ו) על החלטת הנציב לפי סעיף קטן (ה) לא יהיה ערעור.

(ז) לא השיב הנציב על הבקשה תוך המועד שנקבע לפי סעיף קטן (ה), יראו בכך אישור לכאורה שהמיווג עומד בתנאים המפורטים בסעיף 103ג.

(ח) (1) אישר הנציב כי פרטי תכנית מיווג ממלאים אחר התנאים הקבועים בסעיף 103ג, לא יוכל לחזור בו מאישור זה, אלא אם כן נתברר כי פרטים שנמסרו לו אינם נכונים או אינם מלאים באופן מהותי או שנתברר כי פרטים מהותיים שפורטו כאמור לא נתקיימו או כי תנאים מהותיים שהתנה הנציב כאמור בסעיף קטן (ד) לא נתקיימו.

(2) החלטת הנציב לחזור בו מאישור ניתן לערער עליה כאילו היא צו לפי סעיף 152(ב).

(ט) נתן הנציב אישור כאמור בסעיף קטן (ד), יחולו ההטבות הקבועות בפרק זה החל במועד המיווג וכל עוד נתמלאו פרטי תכנית המיווג כפי שהוגשו לנציב והתנאים הקבועים בסעיף 103ג.

103י. (א) ניתנו ההטבות לפי פרק זה בשנה פלונית, ולאחר מכן נתברר כי לא נתקיים במועדו תנאי מהתנאים הקבועים בסעיף 103ג, יודיע על כך פקיד השומה לצדדים למיווג; ניתנה הודעה כאמור, יבוטלו ההטבות למפרע ממועד ניתנתן, והצדדים למיווג ובעלי מניותיהם יחוייבו במסים ובתשלומי החובה שניתן להם פטור מהם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ממועד המיווג ועד מועד התשלום; לענין סעיף קטן זה יקבע הנציב כללים למניעת כפל מס.

מתן ההטבות
ושלילתן

(ב) (1) הודעה כאמור בסעיף קטן (א) וכן דרישה להגיש דו"חות מהצדדים למיזוג או מבעלי מניותיהם (להלן - דו"חות המיזוג), יינתנו תוך ארבע שנים מתום שנת המס שבה נמסר לפקיד השומה דו"ח לפי סעיף 131 שענינו שנת המס שלגביה טוען פקיד השומה לאי קיום תנאי כאמור; ניתנה הודעה כאמור יערוך פקיד השומה שומות מתוקנות לצדדים למיזוג ולבעלי מניותיהם, לכל אחד מהם, לא יאוחר משנתיים מתום שנת המס שבה הגיש דו"ח מיזוג, או תוך שנה נוספת אם אישר זאת הנציב.

(2) שומה לפי סעיף קטן זה דינה לענין השגה וערעור כדין שומה לפי סעיף 145.

(ג) מסים, אגרות ותשלומי חובה אחרים שהחברה המעבירה חייבת לפי חוק מס כמשמעותו בחוק קיזוז מסים, התש"ם-1980¹² (להלן בסעיף זה - חוק מס), לגבי שנות המס שלפני מועד המיזוג, ואם נשללו ההטבות לפי סעיף קטן (א) - גם תשלומים כאמור המתייחסים לשנות המס שלאחר מועד המיזוג, ניתן יהיה לגבותם מכל אחד מאלה ובסדר זה:

(1) מהחברה הקולטת;

(2) ממי שהיה בעל שליטה בחברה המעבירה ערב המיזוג וקיבל במסגרת המיזוג מניות בחברה הקולטת; ואולם לא ניתן יהיה לגבות ממנו סכום העולה על חלק יחסי מהתשלומים האמורים בהתאם לחלקו בחברה המעבירה ערב המיזוג, כפי שנקבע לענין סעיף 103ג(4).

(ד) סכום שניתן היה לחייב בו אדם או לגבות ממנו על פי חוק מס אילולא המיזוג, רשאי האחראי על ביצוע אותו חוק לחייב בו אותו או לגבותו ממנו גם לאחר המיזוג.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ב), אם בשנת מס פלונית ניתנו הטבות לפי חלק זה ובשנת מס מאוחרת יותר לא נתקיים תנאי מהתנאים הקבועים בסעיף 103 שהמועד לקיומו הוא באותה שנה, רשאי הנציב לקבוע כי ההטבות לא יישללו לגבי החברות המתמזגות או חלק מהן או לגבי בעל מניות פלוני, אם שוכנע כי אי קיום התנאי נגרם מחמת פעולה חד-צדדית של מיעוט בעלי המניות, שלא בידיעה או שלא בשליטה של רוב בעלי המניות, או כי אי קיום התנאי נגרם שלא בידיעה או שלא בשליטה של בעלי המניות.

(ו) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות כי לגבי בעלי מניות שונים יחולו תוצאות שונות לפי מידת אחריותם לאי קיום התנאי שבשלו נשללו ההטבות.

(ז) על החלטה לשלול הטבות לפי סעיף זה ניתן יהיה לערער במסגרת הערעור על השומה לשנת המס, ואם לא נעשתה שומה לאותה שנת מס במהלך שנה מיום מסירת ההודעה האמורה בסעיף קטן (ב) (להלן - יום ההודעה), ניתן יהיה לערער עליה בנפרד כאילו היתה צו לפי סעיף 152(ב) תוך שלושים ימים מיום ההודעה.

¹² ס"ח התש"ם, עמ' 50.

103יא, (א) המונחים בסעיף זה שלא הוגדרו במפורש בפקודה זו, יפורשו כמשמעותם בחוק תיאומים בשל אינפלציה ובחוק מיסוי בתנאי אינפלציה, לפי הענין.

(ב) נכס שהיה נכס מוגן או נכס קבוע, לפי הענין, והועבר לחברה קולטת במיזוג, יראוהו ככזה מהמועד שהיה חל לענין זה אילו נשאר הנכס בידי החברה המעבירה ולא הועבר לחברה הקולטת.

(ג) ניירות ערך שחל עליהם סעיף 6 לחוק התיאומים בשל אינפלציה בחברה מעבירה, יחול עליהם הסעיף האמור גם בחברה הקולטת כאילו נשארו ניירות הערך בידי החברה המעבירה, ולא הועברו לחברה הקולטת; הפרש ריאלי כהגדרתו בסעיף קטן (ג) לסעיף האמור, שהיה לחברה קולטת או לחברות מעבירות ולא קוזו לפני מועד המיזוג, יקוזו בהתאם להוראות הסעיף האמור בחברה הקולטת, החל בשנת המס שלאחר מועד המיזוג.

(ד) לענין חישוב תיאומי הון כאמור בסעיף 3 לתוספת א' לחוק תיאומים בשל אינפלציה, בחברה קולטת, יראו רישומים שנעשו בפנקסי חברה מעבירה או בדו"חות שהגישה לתקופה שעזי מועד המיזוג, כאילו נעשו בפנקסי החברה הקולטת ובדו"חות שהגישה.

(ה) על יתרת ניכוי בשל אינפלציה שיש לחברה קולטת ולחברות מעבירות, שמקורה בתקופה המסתיימת במועד המיזוג, יחולו הוראות סעיף 103ח, ואולם על יתרת ניכוי כאמור שלא הותרה בניכוי בשל מגבלת התקרה הקבועה בסעיף 7(ב) לחוק תיאומים בשל אינפלציה או בשל הוראות סעיף 7(ה) לחוק התיאומים בשל אינפלציה, לא יחולו לגביה המגבלות הקבועות בסעיף 103ח; לענין סעיף קטן זה, "הכנסה חייבת" – כהגדרתה בסעיף 7 לחוק התיאומים בשל אינפלציה.

(ו) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות תיאומים נוספים הנדרשים לענין חוק תיאומים בשל אינפלציה, לענין פרק שביעי 3 לחוק לעידוד השקעות הון ולגבי מי שמנהל את ספריו במטבע חוץ.

103יב. (א) שונה ייעודו של נכס בעת העברתו מחברה מעבירה לחברה קולטת, לא יחול הפטור הקבוע בסעיף 103ב לגבי העברת אותו נכס, ויחולו הוראות סעיפים 85 או 100 לפקודה זו או סעיף 5(ב) לחוק מס שבח מקרקעין, לפי הענין, כאילו נרכש הנכס מלכתחילה בידי החברה הקולטת.

(ב) שונה ייעודו של נכס שהועבר במסגרת מיזוג, תוך שנתיים ממועד המיזוג, וסכום המס שחייבים בו בשל מכירה של נכס כאמור קטן מסכום המס הכולל שהיו חייבים בו במועד המיזוג ובעת המכירה אילו נעשה שינוי הייעוד במועד המיזוג, יראו כאילו שונה הייעוד במועד המיזוג, והמס החל בשל כך ישולם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ממועד המיזוג ועד יום התשלום בפועל.

103יג. ההטבות הקבועות בחלק זה לא יחולו לגבי מיזוג שאיגוד מקרקעין צד לו; ואולם רשאי הנציב לאשר תחולת חלק זה על מיזוג שבין חברה לבין איגוד מקרקעין שכל הזכויות שבו הן בידי אותה חברה או בין שני איגודי מקרקעין שהאחד מהם מחזיק בכל הזכויות באיגוד השני, והכל בתיאומים שיורה.

103יד. (א) מקדמות המס שחברה קולטת חייבת בהן לשנת המס שתחילתה במועד המיזוג, יחושבו לפי המקדמות שהיתה חייבת לאותה שנה החברה המעבירה והחברה הקולטת אילולא המיזוג, בתיאומים כפי שיורה הנציב.

שינוי הייעוד
של נכס

דין איגוד

מקדמות של
חברה קולטת

(ב) היה מועד המיזוג בתום שנת המס שקדמה לשנה שבה ניתן צו המיזוג, יחושבו המקדמות בהתאם לאמור בסעיף קטן (א) החל מהיום שבו ניתן צו המיזוג ועד תום שנת המס שלאחר אותה שנה.

103טו. הנציב יקבע כללים לגבי נכסים שהועברו במיזוג, ורשאי הוא לקבוע כי הדין שחל ערב המיזוג לענין פחת, הפחתה וניכוי, והוראות חוק תיאומים בשל אינפלציה, ימשיכו לחול לגביהם גם אחרי מועד המיזוג או שיחולו בתיאומים ובשינויים כפי שיקבע.

דין נכסים שהועברו במיזוג

103טז. (א) הפטור הקבוע בסעיף 9(א7) לא יחול לגבי עובד של חברה מעבירה העובר לעבוד בחברה קולטת עקב מיזוג של החברות, ולא יראו העברתו כפרישה לענין הסעיף האמור; אולם תקופת עבודת העובד בחברה המעבירה תובא בחשבון לענין חישוב הפטור לפי הסעיף האמור בעת פרישתו מהחברה הקולטת.

דין עובד שעבר לחברה קולטת

(ב) הנציב יקבע בכללים תיאומים לענין סעיף 102 בקשר לחברה קולטת, לחברה מעבירה ולעובדים, ורשאי הוא לקבוע תיאומים כאמור לכל ענין אחר שבסעיף 102.

103יז. שר האוצר רשאי, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע בתקנות נסיבות שבהתקיימן לא יותרו ההטבות הקבועות בפרק זה, ובלבד שלא יהא בקביעה כאמור כדי לשלול את ההטבות לגבי מיזוג שצו המיזוג לגביו או אישור הנציב לפי סעיף 103ט ניתנו לגביו לפני פרסום התקנות האמורות.

סמכות לשלול הטבות נסיבות מסוימות

103יח. שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע בתקנות פרטים שחייבים להיכלל בחוזה המיזוג ובתזכיר ובתקנות של החברה הקולטת, כתנאי לקבלת ההטבות הקבועות בפרק זה.

תקנות לענין פרטים מסוימים

103יט. (א) החברות המתמזגות ובעלי הזכויות בהם יגישו לפקיד השומה, תוך שלושים ימים מהיום שבו ניתן צו המיזוג או ממועד המיזוג, לפי המאוחר שביניהם, או תוך שישים ימים אם אישר זאת פקיד השומה מראש, דין וחשבון הכולל את הפרטים והעובדות הנוגעים למיזוג, במישרין או בעקיפין, וכן את צו המיזוג, חוזה המיזוג, אישורים, חוות דעת, הצהרות, דו"חות כספיים, דו"ח על ייעוד הנכסים המועברים במסגרת המיזוג, פירוט הערכות השווי שנעשו לקראת המיזוג ובמהלכו וכל דו"ח או פרט אחר, הכל כפי שיקבע שר האוצר בתקנות.

דו"חות

(ב) מי שחייב בהגשת דו"ח על פי סעיף זה ולא הגישו, יראוהו כאילו לא הגיש דו"ח על פי סעיף 131.

(ג) לענין סעיף זה, "בעלי הזכויות" - למעט בעלי זכויות הרשומות למסחר בבורסה שאינם בעלי שליטה.

פרק שלישי: העברת נכסים תמורת מניות

104. בפרק זה -

הגדרות

"נכס" - נכס קבוע שהגדרתו בתוספת ב' לחוק התיאומים בשל אינפלציה לרבות ניירות ערך שהגדרתם בחוק ניירות ערך, הרשומים למסחר בבורסה;

(1) חברה חושבת ישראל שהתאגדה בישראל לפי פקודת החברות או אגודה שיתופית שהתאגדה בישראל לפי פקודת האגודות השיתופיות;

(2) חברה שאושרה בידי הנציב לענין זה והיא תושבת חוץ, או תושבת ישראל שהיא חברת חוץ כהגדרתה בפקודת החברות; אישור כאמור יכול ויותנה במתן ערבויות ובתנאים אחרים כפי שיקבע הנציב;

”ריווח הון” - לרבות שבת.

104א. (א) אדם המעביר נכס לחברה שאינה איגוד מקרקעין, תמורת קבלת הזכויות הקיימות באותה חברה, לא יחוייב במס לפי פקודה זו, לפי חוק מס שבח מקרקעין, או לפי חוק התיאומים בשל אינפלציה, לפי הענין, אם נתמלאו כל אלה:

(1) המעביר מחזיק במשך שנתיים לפחות מיום ההעברה זכויות המקנות לו לפחות 90% בכל אחת מהזכויות בחברה;

(2) החברה מחזיקה בנכס שהועבר אליה במשך שנתיים לפחות מיום ההעברה;

(3) היחס בין שווי השוק של הזכויות שהוקצו למעביר לבין שווי השוק של כלל הזכויות בחברה מיד לאחר ההקצאה הוא כחיס שבין שווי השוק של הנכס המועבר לשווי השוק של החברה מיד לאחר ההעברה.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול לגבי נכס שהינו בבעלות שותפות או בבעלות משותפת של מספר בעלים.

(ג) לא יראו במכירה שלא מרצון של זכויות הפרה של התנאי שבסעיף קטן (א)(1), ובמכירה שלא מרצון של נכס הפרה של התנאי שבסעיף קטן (א)(2).

104ב. (א) שותפים בשותפות או בעלים משותפים הגורמים להעברת נכס שבבעלות השותפות או המעבירים נכס שבבעלותם המשותפת, לפי הענין, לחברה שהוקמה במיוחד לצורך כך ולא היה לאותה חברה נכס אחר או פעילות אחרת באותו מועד או לפניו, והכל תמורת הקצאת מניות בלבד באותה חברה, לא יחוייבו במס לפי פקודה זו, לפי חוק תיאומים בשל אינפלציה או לפי חוק מס שבח מקרקעין, לפי הענין, אם התקיימו כל אלה:

(1) במשך שנתיים לפחות מיום ההעברה, חלקו של כל אחד מהשותפים או הבעלים המשותפים בכל אחת מהזכויות בחברה וזה לחלק שהיה לו בכל אחד מהנכסים שהועברו כאמור או לחלקו בשותפות, לפי הענין;

(2) החברה מחזיקה בנכסים שהועברו במשך שנתיים מיום ההעברה;

(3) היחס בין שווי השוק של הזכויות שהוקצו לכל אחד מהשותפים או הבעלים, לכלל שווי השוק של החברה מיד לאחר ההקצאה, הוא כחיס שבין שווי השוק של חלקו של השותף או הבעל בנכס לשווי השוק של החברה מיד לאחר מועד ההעברה;

העברת נכס

העברת נכס
על ידי מספר
בני אדם

(4) החברה לא תהיה איגוד מקרקעין במשך שנתיים מיום ההעברה.

(ב) הועברו מספר נכסים בבעלות משותפת או שהועבר נכס בבעלות משותפת ונכס שהוא בבעלות של שותפות, יחול האמור בסעיף קטן (א) רק אם חלקו של כל אחד מהבעלים המשותפים בכל אחד מהנכסים המועברים זהה לחלקו בכל שאר הנכסים, ובמקרה של שותפות - גם לחלקו בשותפות.

(ג) לענין סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יראו זכויות בחברה אחת כנכס אחד ואת בעלי הזכויות כשותפים בנכס זה.

(ד) מספר יחידים שכל אחד מהם מעביר באותו מועד נכס בר פחת לחברה שהוקמה במיוחד לצורך כך, תמורת הקצאת מניות בלבד, ולא היה לאותה חברה נכס אחר או פעילות אחרת באותו מועד או לפניו, לא יחוייבו במס לפי פקודה זו בעת ההעברה אם נתקיימו כל אלה:

(1) מטרת ההעברה היא ניהול ותפעול מאוחד של הנכסים המועברים;

(2) תמורת העברת הנכס או הנכסים הוקצו מניות לכל אחד מהיחידים שחלקן מכלל מניות החברה שווה ליחס שבין שווי השוק של הנכס שהעביר לשווי השוק של כלל הנכסים שהועברו על פי סעיף קטן זה;

(3) במשך שנתיים לפחות מיום ההעברה לא חל שינוי בזכויותיהם של בעלי המניות בחברה שהוקמה;

(4) הנכסים המועברים ישמשו בחברה שימוש מקובל בנסיבות הענין במהלך עסקי החברה ויישארו בה במשך שנתיים לפחות מיום ההעברה;

(5) לא יתאגדו במסגרת חברה, על פי סעיף קטן זה, יותר מעשרה יחידים, אולם רשאי הנציב לאשר כי באגודה שיתופית יתאגדו מספר רב יותר של יחידים;

(6) שווי השוק של נכס שהעביר כל אחד מהיחידים לא יעלה על פי ארבעה משווי השוק של נכס שהעביר יחיד אחר, והכל במועד ההעברה; הנציב רשאי לשנות את השיעור האמור, מטעמים שיירשמו;

(7) לא יועבר במסגרת סעיף קטן זה נכס שהוא זכות במקרקעין.

(ה) האמור בסעיף קטן (ד) לא יחול לגבי נכס שהינו בבעלות שותפות או בבעלות משותפת של מספר בעלים.

(ו) חברה המעבירה נכס לחברה אחרת שבעלי הזכויות בה זהים לבעלי הזכויות בחברה המעבירה, וחלקו של כל בעל זכויות בה זהה לחלקו בחברה המעבירה (להלן - חברה אחות), לא תחוייב בעת ההעברה במס לפי פקודה זו, לפי חוק התיאומים בשל אינפלציה, או לפי חוק מס שבח מקרקעין, לפי הענין, אם התקיימו כל התנאים שקבע שר האוצר בתקנות.

104.ג. (א) חברה המעבירה לבעל מניותיה את כל המניות שהיא מחזיקה בחברה אחרת (להלן - המניות המועברות) לא תחייב במס לפי פקודה זו או לפי

העברת מניות לחברה אם

חוק התיאומים בשל אינפלציה בשל מכירת המניות המועברות אם התקיימו כל אלה, ובלבד שהתקבל אישור הנציב לפני ההעברה:

(1) בעל המניות (להלן - חברת האם) היא חברה המחויקה בכל הזכויות בחברה המעבירה;

(2) לא ניתנה תמורה בשל המניות המועברות בין בכסף ובין בשווה כסף, בין במישרין ובין בעקיפין;

(3) המניות המועברות יישארו בחברת האם שנתיים לפחות מיום ההעברה;

(4) במשך שנתיים לפחות מיום ההעברה לא חל שינוי בזכויותיהם של בעלי המניות של חברת האם בחברה זו;

(5) ניתן צו בית משפט מוסמך לפי פקודת החברות להפחתת ההון של החברה המעבירה, אם היה בו צורך;

(6) הנכס מועבר למטרה עסקית וכלכלית והימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותות אינן מהמטרות העיקריות של ההעברה.

(ב) היה לחברה המעבירה מפעל מאושר כמשמעותו בחוק לעידוד השקעות הון, היכולה במועד ההעברה לחלק דיבידנד על פי סעיף 47(ב)(2) או 51(ג) לאותו חוק, יראו את העברת המניות המועברות כחלוקת דיבידנד כאמור.

(ג) הנציב יקבע כללים לענין התיאומים הנדרשים לצורך סעיף זה ולצורך חוק התיאומים בשל אינפלציה עקב הפעלת סעיף זה, לענין החברה המעבירה וחברת האם, לענין קביעת מחיר מקורי או התמורה או לכל ענין אחר.

(ד) הנציב בהתייעצות עם יושב ראש רשות החברות הממשלתיות רשאי לאשר כי הוראות סעיף זה יחולו על חברות ממשלתיות וחברות בת ממשלתיות כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975¹³, בשינויים שיקבע, לרבות אי תחולה של חלק מהוראות הסעיף.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו בתיאומים שיוורה הנציב על תאגידים בנקאיים כמשמעותם בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981¹⁴, המעבירים זכויות שיש להם בתאגידים ריאליים כמשמעותם באותו חוק, ובלבד שלחברה שאליה הועברו מניות לא תהיה הכנסה כאמור בסעיף (1) במשך שנתיים ממועד ההעברה.

7104. לענין סעיפים 104א עד 104ג -

מכירת זכויות
ונכסים

(1) אם התקיים אחד מהדברים המפורטים בפסקאות משנה (א) עד (ד) להלן, לא יראו בו פגיעה בהמשך ההחזקה בזכויות בחברה, ובלבד שבשום מועד במהלך שנתיים לאחר ההעברה לא יפחתו זכויותיהם של מי שהיו בעלי הזכויות מיד לאחר ההעברה מ-51% בכל אחת מהזכויות בחברה;

¹³ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

¹⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

(א) הוצעו לציבור בבורסה מניות כהגדרתן בסעיף 102 על פי תסקיף שבו צויין שהבורסה הסכימה לרישום המניות למסחר בה;

(ב) אחד או יותר מבעלי הזכויות בחברה שאליה הועבר הנכס מכר במכירה מרצון, במשך שנתיים ממועד ההעברה, פחות מ-10% מכל אחת מהזכויות המוחזקות בידו או - בהסכמת בעלי המניות האחרים - אחוז גבוה יותר, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(1) סך כל הזכויות הנמכרות מאת כלל בעלי הזכויות לא יעלה על 10% מהזכויות בחברה;

(2) כלל בעלי הזכויות בנכס לפני ההעברה לא ימכרו אחוז מהזכויות שהם מחזיקים בחברה העולה על ההפרש בין האחוז של זכויותיהם מיד לאחר ההעברה לבין 90% מהזכויות בחברה;

(ג) הוקצו מניות חדשות למי שלא היה בעל זכויות בחברה לפני ההקצאה בשיעור שאינו עולה על 25% מהון המניות לפני ההקצאה, ובלבד שניתן אישור הנציב מראש ושולם מס כאילו נמכר חלק יחסי של החברה, הכל בתנאים שקבע הנציב, לרבות דחיית תשלום המס עד למועד מכירת המניות שהוקצו, ובלבד שהופקדו בידי הנציב ערבויות המבטיחות תשלום המס בצירוף ריבית והפרשי הצמדה;

(ד) נמכרו זכויות שלא מרצון;

(2) בעלי זכויות המחזיקים בזכויות הנסחרות בבורסה לא יכללו במנין בעלי הזכויות, לענין פסקה (1) אלא אם כן היו במועד המיווג בעלי שליטה; לענין זה, "בעל שליטה" - למעט קופת גמל וקרן נאמנות;

(3) לא יראו כמכירת נכס או נכסים שהועברו, חילוף נכסים שהוחל עליו סעיף 96 או סעיף 27 או מכירתם שלא מרצון;

(4) בכל מקום שבו לא מתחייבת מכירה במס על השבח, מחמת האמור בפרק זה, תתחייב המכירה במס רכישה בשעור של 0.5% משוויה.

104ה. (א) נכס שהועבר כאמור בסעיפים 104א עד 104ג, המחיר המקורי שלו, יתרת המחיר המקורי, יום הרכישה ושווי הרכישה, לענין פקודה זו, חוק התיאומים בשל אינפלציה וחוק מס שבח מקרקעין, יהיו כפי שהיו בידי המעביר, וניכויים שהיו מותרים למעביר אילו הוא היה מוכר את הנכס יותרו למוכר בניכוי.

דרכי חישוב בעת מכירת הנכס

(ב) העברת נכס על פי סעיפים 104א עד 104ג תיחשב מכירה לענין מנין התקופות לפי סעיף 21 לחוק עידוד התעשייה.

(ג) ריווח הון או הפסד הון שנוצר עקב מכירת נכס שהועבר כאמור בסעיפים 104א עד 104ג לא יותר לקיוונו במשך שנתיים ממועד ההעברה כנגד

ריווח או הפסד, לפי סעיף 28 או 92, לפי הענין; שנתיים אלה לא יבואו במנין ההגבלה הקבועה בסעיף 92 לגבי תקופת הקיזוז.

1104. במכירת מניות שנתקבלו תמורת נכס כאמור בסעיפים 104א ו-104ב, יחולו הוראות אלה:

מכירת המניות

(1) יראו כמחיר המקורי של המניות את יתרת המחיר המקורי של הנכס שהועבר, כשהוא מתואם מיום רכישת הנכס בידי המעביר ועד למועד ההעברה, ובניכוי הפסד ריאלי שהיה אילו נמכר הנכס במועד העברתו, ובלבד שלא יפחת מיתרת המחיר המקורי של הנכס שהועבר (להלן – המחיר המתואם); ההפרש בין המחיר המקורי של הנכס שהועבר לבין המחיר המתואם ייקרא להלן "הפרש התיאום"; לענין זה, "הפסד ריאלי" – הסכום שבו נמוך שווי השוק של הנכס מיתרת המחיר המקורי המתואם שלו;

(2) הפרש תיאום המהווה חלק מן המחיר המקורי של מניות הנמכרות, יתווסף לתמורה ממכירת המניות ויראו בו סכום אינפלציוני נוסף;

(3) יראו כמועד הרכישה של המניות את מועד ההעברה של הנכס.

1104. (א) האמור בסעיפים 104א עד 104ג יחול רק אם מעביר הנכס הודיע לפקיד השומה תוך 30 ימים ממועד העברת הנכס על העברתו, וצירף להודעה דו"חות, הצהרות ופרטים, הכל כפי שקבע שר האוצר בתקנות.

הוראות שונות

(ב) האמור בסעיפים 103, 103יב ו-103טו יחול לגבי מעביר הנכס כאילו הוא חברה מעבירה או בעל מניות בה, לפי הענין, וכאילו החברה שאליה הועבר הנכס היא חברה קולטת, הכל בשינויים המחוייבים לפי הענין.

(ג) העבירה חברה נכס יחולו לגביו ולגבי החברה שאליה הועבר, במשך שנתיים ממועד ההעברה, ההוראות של חוק התיאומים בשל אינפלציה ושל סעיף 130א שהיו חלות בחברה שהעבירה את הנכס, והכל בתיאומים שורה הנציב.

פרק רביעי: פיצולי חברות, אגודות שיתופיות ועמותות

105. בפרק זה –

הגדרות

"חברה" – לרבות עמותה שהתאגדה בישראל לפי חוק העמותות;

"דו"חות מתואמים" – דו"חות כספיים ערוכים ומתואמים לפי גילויי דעת של לשכת רואי החשבון בישראל ומבוקרים בידי רואה חשבון או פקיד ברית פיקוח כמשמעותו בסעיף 131;

"חברת החזקות" – חברה שכל נכסיה הן מניות בחברות חדשות, או נכסים שלא ניתן להעבירם על פי דין, ואין לה הכנסות פרט להכנסות שמקורן בחלוקת דיבידנד או בנכסים שלא ניתן להעבירם על פי דין;

"חברה מתפצלת ממשיכה" – חברה מתפצלת שאינה חברת החזקות, ולא הועברו ממנה כל הנכסים וההתחייבויות שלה.

105א. פיצול יכול שיתבצע באחת מדרכים אלה:

דרכי הפיצול

(1) העברת נכסים והתחייבויות של חברה מתפצלת לחברה חדשה שהוקמה לצורך הפיצול והזכויות בה בידי אותם בעלי זכויות שבחברה המתפצלת וחלקו של כל בעל זכויות בחברה החדשה זהה לחלקו בחברה המתפצלת;

(2) העברת נכסים והתחייבויות של חברה מתפצלת לחברה חדשה שהוקמה לצורך הפיצול והיא בבעלות מלאה של החברה המתפצלת.

105ב. (א) מחיקת מניות חברה מתפצלת או הפחתת הונה בפיצול לפי סעיף 105א(1) והעברת נכסי חברה מתפצלת לחברה חדשה לא יחוייבו במס לפי פקודה זו, לפי חוק התיאומים בשל אינפלציה או לפי חוק מס שבח מקרקעין, והכל אם התקיימו התנאים שבפרק זה.

פטור ממסים

(ב) בכל מקום שבו לא מתחייבת מכירה במס על השבח מחמת האמור בסעיף קטן (א), תתחייב המכירה במס רכישה בשיעור של 0.5% משווייה.

105ג. (א) ההטבות על פי פרק זה יחולו לגבי פיצול אם מתקיימים כל אלה:

תנאים לזכאות

(1) החברה מבקשת להתפצל לתכלית עסקית וכלכלית והימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותות אינן מהמטרות העיקריות של הפיצול;

(2) רוב הנכסים שנותרו בידי החברה המתפצלת ורוב הנכסים שהועברו לחברה החדשה במסגרת הפיצול לא נמכרו בידי כל אחת מהן במשך שנתיים ממועד הפיצול, ונעשה בהם בתקופה האמורה שימוש מקובל בנסיבות הענין במהלך עסקי החברה; לענין זה –

”נכס” ו”רוב נכסים” – כמשמעותם בסעיף 103ג(2), אולם במנין הנכסים של חברה מתפצלת בפיצול לפי סעיף 105א(2), לא יכללו הזכויות בחברה החדשה;

(3) הפעילות הכלכלית העיקרית שהיתה בחברה המתפצלת בשנתיים שקדמו למועד הפיצול נמשכת בחברה החדשה או בחברה המתפצלת הממשיכה במשך שנתיים ממועד הפיצול;

(4) לחברה חדשה וכן לחברה מתפצלת ממשיכה יש פעילות כלכלית עצמאית שההכנסות ממנה מתחייבות במס לפי סעיף 102(1), שמקורה בפעילות החברה המתפצלת, ואם החברה המתפצלת היא עמותה או אגודה שיתופית, נמשכת בה או בחברה החדשה הפעילות שהיתה לפני הפיצול בעמותה או באגודה השיתופית, לפי ענין;

(5) החברה המתפצלת והחברה החדשה הן אחת מאלה:

(א) תושבת ישראל שהתאגדה בישראל לפי פקודת החברות, פקודת האגודות השיתופיות או חוק העמותות;

(ב) חברה שאושרה בידי הנציב לענין זה והיא חברה תושבת חוץ, או תושבת ישראל שהיא חברת חוץ כהגדרתה בפקודת החברות; אישור כאמור יכול שיהיה מותנה במתן ערבות ובתנאים אחרים, כפי שיקבע הנציב;

(6) (א) שווי הנכסים המועברים מחברה מתפצלת לכל אחת מהחברות החדשות במהלך פיצול או הנתרים בחברה מתפצלת ממשיכה, בכל אחת מהן, לא יפחת מ-10% משווי הנכסים של החברה המתפצלת, והכל בהתאם לשווי המפורט בדוחות המתואמים למועד הפיצול, לענין זה - לא ייכללו במנין הנכסים זכויות שמחזיקה חברה מתפצלת בפיצול לפי סעיף 105א(2) בחברה חדשה;

(ב) מיד לאחר פיצול לפי סעיף 105א(1) לא יעלה שווי השוק של חברה חדשה על פי ארבעה משווי השוק של חברה חדשה אחרת, ואם היתה החברה המתפצלת חברה מתפצלת ממשיכה - לא יעלה שווי השוק של כל חברה חדשה על פי ארבעה משווי השוק של החברה המתפצלת, ולא יפחת מרבע משווי השוק של החברה המתפצלת;

(ג) על פי בקשת החברה רשאי הנציב מטעמים שיירשמו לקבוע כי חברה מתפצלת תחלק נכסיה שלא כאמור בפסקאות משנה (א) או (ב), אם הוכח להנחת דעתו כי האמור בהן עלול לפגוע במטרת הפיצול, והכל בתנאים שיקבע;

(7) (א) מיד לאחר הפיצול ובמשך שנתיים ממועד הפיצול יהיו לבעלי המניות של החברה המתפצלת בכל אחת מהחברות החדשות בפיצול על פי סעיף 105א(1) אותן זכויות שהיו להם בחברה המתפצלת, ואותו חלק בכל אחת מהזכויות, והכל בסמוך למועד הפיצול;

(ב) מיד לאחר הפיצול ובמשך שנתיים ממועד הפיצול תחזיק חברה מתפצלת על פי סעיף 105א(2) במלוא הזכויות בחברה החדשה;

(ג) בעלי זכויות המחזיקים בזכויות הנסחרות בבורסה, לא ייכללו במנין בעלי הזכויות לענין פסקת משנה (א) אלא אם כן היו בעת הפיצול בעלי שליטה; לענין זה, "בעל שליטה" - למעט קופת גמל וקרן נאמנות;

(8) על אף האמור בפסקה (7), אם התקיים אחד מהדברים המפורטים להלן, לא יראו בו שינוי בזכויות לאחר הפיצול, ובלבד שבשום מועד במהלך שנתיים לאחר מועד הפיצול לא יפחתו זכויותיהם של מי שהם בעלי הזכויות מיד לאחר הפיצול מ-51% מכל אחת מהזכויות בכל אחת מהחברות החדשות ובחברה המתפצלת, לפי הענין;

(א) אחד או יותר מבעלי הזכויות מכר במכירה מרצון למי שלא היה בעל זכויות בחברה לפני הפיצול פחות מ-10% מכל אחת מהזכויות המוחזקות בידו או - בהסכמת בעלי הזכויות האחרים - אחוז גבוה יותר, ובלבד שסך הזכויות הנמכרות מאת כלל בעלי הזכויות לא יעלה על 10% מכלל הזכויות בחברה לפני הקצאה למי שלא היה בעל זכויות לפני הפיצול;

(ב) הוקצו זכויות חדשות למי שלא היה בעל זכויות בחברה לפני ההקצאה בשיעור שאינו עולה על 25% מהון המניות לפני ההקצאה, ובלבד שניתן אישור הנציב מראש ושולם מס כאילו נמכר חלק יחסי של החברה, והכל בתנאים שקבע הנציב, לרבות דחיית תשלום המס עד למועד מכירת המניות שהוקצו, ובלבד שהופקדו בידי הנציב ערבויות המבטיחות תשלום המס בצירוף ריבית והפרשי הצמדה;

(ג) הוצעו לציבור בבורסה מניות כהגדרתן בסעיף 102 על פי תשקיף שבו צויין שהבורסה הסכימה לרישום המניות למסחר בה;

(ד) נמכרו הזכויות שלא מרצון;

(9) מועד הפיצול יהיה בתום שנת מס;

(10) לא הועברו במסגרת הפיצול תשלומים במזומן או תמורה נוספת כלשהי בין בעלי הזכויות בחברה המתפצלת;

(11) במשך שנתיים לאחר מועד הפיצול לא היו בין החברות החדשות לבין עצמן או בינן לבין החברה המתפצלת, לפי הענין, העברות של מזומנים או נכסים, מתן ערבויות או כל פעילות אחרת, אלא במהלך העסקים הרגיל;

(12) לאחר הפיצול עולה שווי הנכסים על שווי ההתחייבויות בכל אחת מהחברות החדשות ובחברה המתפצלת, לפי הענין, והכל לפי דו"חות מתואמים למועד הפיצול;

(13) לפני הפיצול ניתן אישור הנציב כאמור בסעיף 105ח(ב), לתכנית הפיצול.

(ב) שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת רשאי לקבוע תנאים וכללים נוספים לביצוע הפיצול, וכן סוגי פיצולים שלא יהיה בהם צורך באישור של הנציב כאמור בסעיף קטן (א)(13).

105ד. (א) התחייבויות החברה המתפצלת יחולקו בין החברות החדשות, או בין חברה מתפצלת ממשיכה לחברה החדשה, לפי הענין, בהתאם לכללים הבאים:

חלוקת חבויות ורווחים

(1) התחייבויות שאינן מהוות הון עצמי לפי סעיף 1א לתוספת א' לחוק התיאומים בשל אינפלציה, שניתן לייחס אותן לנכס מסויים או לפעילות מסויימת, ייוחסו לחברה המחזיקה בנכס, אולם לא תיוחס לנכס התחייבות העולה על שווי הנכס, והכל על פי הדו"חות המתואמים למועד הפיצול;

(2) יתרת ההתחייבויות שלא יוחסה כאמור בפסקה (1) תיוחס בהתאם ליחס שווי הנכסים באותה חברה לכלל שווי נכסי החברה המתפצלת לפני הפיצול על פי דו"חות מתואמים למועד הפיצול; לענין זה, "שווי נכסים" - שווי הנכסים בניכוי התחייבויות שיוחסו כאמור בפסקה (1) ובניכוי שווי הזכויות שמחזיקה חברה מתפצלת בחברה חדשה.

(ב) הפסדי חברה מתפצלת ממשיכה לפי סעיפים 28 ו-92, לפי הענין, יחולקו בין החברות החדשות או בין החברה המתפצלת לחברה החדשה בהתאם ליחסי ההון העצמי שלהן (להלן – יחס ההון העצמי), ובלבד שהפסדים לפי סעיף 28(ה) יהיו בחברה שבה נמצא הנכס שממנו נבע הפסד, ואם נמכר הנכס לפני הפיצול, יחולקו הפסדים האמורים בהתאם ליחס ההון העצמי; לענין סעיף זה, "הון עצמי" – הסכום שבו עודף שווי הנכסים של החברה למעט שווי זכויות שמחויקה חברה מתפצלת בחברה חדשה, על שווי ההתחייבויות שיוחסו לחברה כאמור בסעיף קטן (א), והכל לפי דו"חות מתואמים למועד הפיצול.

(ג) רווחים ראויים לחלוקה כמשמעותם בסעיף 94ב –

(1) בפיצול לפי סעיף 105א(1) יחולקו בין החברה המתפצלת הממשיכה לחברה החדשה או בין החברות החדשות, לפי הענין, בהתאם ליחס ההון העצמי;

(2) בפיצול לפי סעיף 105א(2) יישארו בידי החברה המתפצלת;

(3) הנציב יקבע כללים לענין חישובם.

(ד) הפרש ריאלי כמשמעותו בסעיף 6(ג) לחוק התיאומים בשל אינפלציה שהיה לחברה מתפצלת יחולק בין חברה מתפצלת לחברה חדשה, או בין החברות החדשות, לפי הענין, בהתאם ליחס מחיר הבורסה של ניירות הערך כהגדרתם בסעיף 6 לחוק האמור (להלן – ניירות ערך) שבידי כל חברה במועד הפיצול; לא היו לחברה המתפצלת ניירות ערך, יחולק ההפרש הריאלי בהתאם ליחס ההון העצמי.

(ה) ניכוי בשל אינפלציה כמשמעותו בסעיף 7 לחוק התיאומים בשל אינפלציה יחולק בהתאם ליחס ההון העצמי, אולם ניכוי כאמור שיוחס לפי סעיף 7(ה) לחוק האמור ליחידת עבודה כהגדרתה בסעיף 18(ד) יהיה בחברה בה נמצאת יחידת העבודה.

(ו) על אף האמור בפקודה זו אם היה לחברה מתפצלת מפעל מאושר כמשמעותו בחוק לעידוד השקעות הון, ובעת הפיצול יכולה היתה החברה המתפצלת לחלק דיבידנד על פי סעיף 47(ב) או 51(ג) לאותו חוק, יחוייב במס חלק הדיבידנד שאינו עולה על עודף הנכסים שהועברו לחברה החדשה כאמור בסעיפים האמורים, לפי הענין, בעת הפיצול כאילו חולק.

(ז) התחייבויות, חבויות מותנות, הכנסות, הוצאות, ניכויים או כל כיוצא באלה שלא היו רשומים בדו"חות החברה המתפצלת במועד הפיצול, ומקורם בפעילותה לפני מועד הפיצול, יחולקו בין החברה המתפצלת הממשיכה לחברה החדשה או בין החברות החדשות, לפי הענין, בהתאם להוראות הנציב.

105ה. (א) הפסד כאמור בסעיף 28 שהיה לחברה מתפצלת עד למועד הפיצול ושיוחס לכל אחת מהחברות כאמור בסעיף 105ד(ב), והוא ניתן להעברה לשנים הבאות, יותר לקיוזו כנגד הכנסת החברה החדשה או החברה המתפצלת, לפי הענין, החל בשנת המס שלאחר הפיצול, ובלבד שבכל שנת מס לא יותר לקיוזו בכל חברה סכום העולה על 20% מסך הפסד האמור או על 50% מההכנסה החייבת של החברה שבה הוא נמצא, לפני קיוזו אותו הפסד, לפי הנמוך שביניהם; לענין סעיף קטן זה וסעיף קטן (ג)1, "הכנסה חייבת" – לפני קיוזו הפסדים אך למעט הכנסה שקוּזו כנגדה הפסד לפי סעיף 92.

קיוזו הפסדים של חברה מתפצלת

(ב) הפסד כאמור בסעיף 92 שהיה לחברה מתפצלת עד למועד הפיצול ושיוחס לאחת החברות כאמור בסעיף 105ד(ב), והוא ניתן להעברה לשנים הבאות, יותר לקיוזו כנגד ריווח הון של החברה החדשה או החברה המתפצלת, לפי הענין, החל בשנת המס שלאחר הפיצול, ובלבד שבכל שנת מס לא יותר לקיוזו בכל חברה סכום העולה על 20% מסך ההפסד האמור, או על 50% מריווח ההון של החברה שבה הוא נמצא, לפני קיוזו אותו הפסד, לפי הנמוך שביניהם; תקופה של חמש שנים ממועד הפיצול לא תבוא במנין ההגבלה הקבועה בסעיף 92 לגבי תקופת הקיוזו לגבי הפסד כאמור.

(ג) (1) הפסד או הפסד הון כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב) שלא ניתן היה לקוזו באותה שנה בשל ההגבלה לגבי 50% מההכנסה החייבת, יותר בקיוזו בשנות המס הבאות בו או אחר זו, ובלבד שלא יקוזו הפסד כאמור בפסקה זו בתוספת הפסד כאמור בסעיף קטן (א) העולה על 50% מההכנסה החייבת, לפני קיוזו הפסד משנים קודמות.

(2) הפסד כאמור בסעיף קטן (ב) שלא ניתן היה לקוזו באותה שנה בשל ההגבלה לגבי 50% מריווח ההון, יקוזו בשנות המס הבאות, בו או אחר זו, ובלבד שלא יקוזו הפסד כאמור בפסקה זו בתוספת הפסד כאמור בסעיף קטן (ב), העולה על 50% מריווח ההון של החברה לפני קיוזו הפסד משנים קודמות.

(ד) הפסד או הפסד הון שלא ניתן היה לקוזו כאמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג) עד תום השנה החמישית שלאחר מועד הפיצול, ניתן יהיה לקוזו החל בשנה השישית, בכפוף לאמור בסעיפים 28 ו-92, לפי הענין.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (א), הפסד שהיה לחברה המתפצלת לפני הפיצול מהשכרת בנין, יותר לקיוזו לפי הוראות סעיף 28(ח).

(ו) הנציב רשאי לקבוע הגבלות לגבי קיוזו הפסד או הפסד הון, אם שוכנע שכתוצאה מהפיצול תיגרם הפחתת מס בלתי נאותה עקב הקיוזו, ובלבד שאם ביקשה החברה המתפצלת מהנציב אישור מראש, על הנציב להודיע את החלטתו לפי פסקה זו ביחד עם מתן הודעה ביחס לאותו אישור; על החלטה לפי פסקה זו ניתן יהיה לערער כאילו חזר בו הנציב מאישור כאמור בסעיף 103(ו).

(ז) חברה מתפצלת וחברה חדשה שהתחייבו בכתב בפני הנציב במועד הפיצול כי הבעלות בהן לא תשתנה במשך שנתיים מיום הפיצול, לא יוגבלו בקיוזו ההפסדים על פי סעיף זה; התחייבות כאמור בסעיף קטן זה תהווה תנאי לפיצול, ויראו את הפרתה כהפרת אחד התנאים המפורטים בסעיף 105ג.

(ח) בסעיף זה, "ריווח הון" – לרבות שבת.

101. (א) נכס שהועבר לחברה חדשה בפיצול, המחיר המקורי שלו, יתרת המחיר המקורי, שווי הרכישה ויום הרכישה, הכל לפי הענין, לענין פקודה זו, חוק התיאומים בשל אינפלציה וחוק מס שבח מקרקעין, יהיו כפי שהיו בחברה המתפצלת אילו לא הועבר הנכס ויותר לחברה החדשה בעת המכירה בניכוי ניכויים שהיו מותרים לחברה המתפצלת אילו היא היתה מוכרת את הנכס; לגבי נכס כאמור שהוא מלאי, יראו כעלות המלאי את הסכום שנקבע לענין שומת החברה המתפצלת במועד הפיצול.

דין נכס
שהועבר בפיצול

(ב) העברת נכס בפיצול תיחשב כמכירה לענין מנין התקופות בסעיף
א21 לחוק עידוד התעשייה.

ריווח ממכירת
מניות

1105. מכר אדם מניה של חברה חדשה שהוקצתה לו בפיצול (להלן - המניה
החדשה) או של חברה מתפצלת, והזכויות בחברה המתפצלת ובחברה החדשה לא
היו רשומות למסחר בבורסה ביום הפיצול, יחולו הוראות אלה:

(1) בפיצול לפי סעיף 105א(1) יראו כמחיר המקורי של מניות החברה
החדשה את החלק היחסי של המחיר המקורי של מניות החברה המתפצלת
בהתאם ליחס ההון העצמי כאמור בסעיף 105ד(ב), כשהוא מתואם לפי
שיעור עליית המדד מיום רכישת המניות בחברה המתפצלת ועד למועד
הפיצול, ובניכוי הפסד ריאלי שהיה אילו נמכר החלק היחסי של המנית
במועד הפיצול, ובלבד שלא יפחת מהחלק היחסי של המחיר המקורי של
מניות החברה המתפצלת (להלן - המחיר המתואם); ההפרש בין המחיר
המקורי של החלק היחסי של מניות החברה המתפצלת לבין המחיר המתואם
כאמור ייקרא להלן - "הפרש התיאום"; המחיר המקורי של מניות החברה
המתפצלת יופחת בהתאם ליחס ההון העצמי כאמור בסעיף 105ד(ב); לענין
זה, "הפסד ריאלי" - הסכום שבו נמוך שווי השוק של המניה מהמחיר
המקורי המתואם שלה;

(2) בפיצול לפי סעיף 105א(2) ייקבע המחיר המקורי של מניות החברה
החדשה בהתאם לעודף הנכסים שהועברו אליה, ובניכוי הפסד ריאלי שהיה
אילו נמכרו הנכסים וההתחייבויות יחדיו במועד הפיצול (להלן - המחיר
המתואם); לענין זה -

"הפרש התיאום" - ההפרש בין יתרת המחיר המקורי של הנכסים המועברים
לבין יתרת המחיר המקורי המתואם שלהם;

"עודף נכסים" - עודף יתרת המחיר המקורי המתואם של הנכסים על
ההתחייבויות בהתאם לדו"חות המתואמים למועד הפיצול;

"הפסד ריאלי" - הסכום שבו נמוך שווי השוק של הנכסים וההתחייבויות
המועברים יחדיו מיתרת המחיר המקורי המתואם שלהם בניכוי
ההתחייבויות;

(3) הפרש תיאום כאמור בפסקאות (1) ו-(2) המהווה חלק מן המחיר
המקורי של המניות הנמכרות, יתווסף לתמורה ממכירת המניות, לפי הענין,
ויראו בו סכום אינפלציוני נוסף;

(4) יראו כמועד הרכישה של מניות החברה החדשה את מועד הפיצול;

(5) בפיצול לפי סעיף 105א(1), אם היה בעל המניות תושב חוץ בעת
הפיצול, וביקש בעת המכירה של מניות החברה החדשה שיראו את שער
המטבע שבו נרכשו מניות החברה המתפצלת כמדד לצורך חישוב המחיר
המתואם, יהיה הפרש התיאום פטור ממס.

1105ח. (א) האמור בסעיפים 103ז, 103ט עד 103יב ו-103יד עד 103יט יחול
לגבי פיצול, בשינויים המחוייבים, לפי הענין, ולענין זה, בכל מקום שבו -

(1) כתוב "מיוזג" קרי "פיצול";

(2) כתוב "מועד המיוזג" קרי "מועד הפיצול";

(3) כתוב "חברה מעבירה" קרי "חברה מתפצלת";

(4) כתוב "חברה קולטת" קרי "חברה חדשה";

(ב) על אף האמור בסעיף 103ט לא יינתנו ההטבות הקבועות בסעיף 105ב, אם לא התקבל אישור הנציב לפני הפיצול; קבע הנציב כי הפיצול אינו ממלא אחר התנאים שבפרק זה, ניתן יהיה לערער על החלטתו כאילו היה צו לפי סעיף 152.

(ג) התפצלה חברה, יחולו לגביה, אם אינה חברת החוקות, ולגבי החברות החדשות לאחר הפיצול הוראות סעיף 130א אם חל סעיף זה בחברה המתפצלת לפני הפיצול.

105ט. הנציב רשאי לקבוע כללים שלפיהם העברת נכסים, התחייבויות והון מחברה מתפצלת לחברה שאינה חברה חדשה שהוקמה לצורך כך, או מיזוג של חברה מתפצלת או חברה חדשה לאחר הפיצול, יהיו פטורים ממש כאמור בחלק זה, ובלבד שיחולו התנאים המפורטים בפרק שני ופרק רביעי לחלק זה בשינויים המחוייבים.

פיצול לחברה
קיימת

6. בפקודת החברות, בסעיף 234, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

תיקון פקודת
החברות

"(ה) (1) הקצאת מניות בחברה קולטת לבעלי מניות של חברה מעבירה, במסגרת מיזוג לפי חלק ה'2 לפקודת מס הכנסה, תהיה פטורה מאגרת רישום ומאגרת הון.

(2) הקצאת מניות בחברה חדשה לבעלי מניות חברה מתפצלת או לחברה מתפצלת בהתאם לפיצול לפי חלק ה'2, לפקודת מס הכנסה, תהיה פטורה מאגרת רישום ומאגרת הון."

7. בחוק לעידוד השקעות הון, אחרי סעיף 74 יבוא:

תיקון חוק
לעידוד השקעות
הון

74ב. (א) הטבות שחברה מעבירה או קולטת במיזוג או חברה מתפצלת בפיצול, לפי פרק ה'2 לפקודת מס הכנסה, היתה זכאית להן אילולא המיזוג או הפיצול, יוענקו לחברה הקולטת או החדשה, לפי הענין, אם ניתן לכך אישור של המינהלה ושל נציב מס הכנסה, והכל בתיאומים שיידרושו.

"העברת הטבות
לחברה קולטת
במיזוג

(ב) בקשה להענקת ההטבות לחברה הקולטת או לחברה החדשה, לפי הענין, תוגש למינהלה במועד הגשת הבקשה לנציב לפי סעיף 103ט לפקודת מס הכנסה אם הוגשה, ואם לא הוגשה – תוך 30 ימים ממועד המיזוג או הפיצול, לפי הענין.

(ג) לא השיבה המינהלה תוך 90 ימים מיום הגשת הבקשה, יראו כאילו אישרה את הבקשה."

8. בחוק עידוד התעשייה –

תיקון חוק
עידוד התעשייה

(1) סעיף 5 – בטל;

(2) פרק ז' – בטל;

(3) בסעיף 146(1)(ו), המלים "או להתמוג" – יימחקו.

9. בחוק מס ערך מוסף –

תיקון חוק
מס ערך מוסף

(1) בסעיף 1, בהגדרת "ריווח", לאחר "ממוסד כספני" יבוא "ולמעט הכנסה שנוצרה עקב שינויי מבנה העומדים בתנאי חלק ה'2 לפקודת מס הכנסה";

(2) בסעיף 30, בסעיף קטן (א), בסופו יבוא:

"(16) מכירת מקרקעין ממוסד כספי או ממלכ"ר למוסד כספי או למלכ"ר, המתבצעת במסגרת שינויי מבנה העומדים בתנאי חלק ה'2 לפקודת מס הכנסה";

(3) האמור בסעיף 43 יסומן "(א)" ואתריו יבוא:

"(ב) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול במכירת מקרקעין כאמור בסעיף 30(א)(16), אולם מלכ"ר או מוסד כספי שהוא חברה קולטת במיזוג או חברה חדשה בפיצול, לפי הענין, יהיה זכאי לנכות, בעת שימכור את המקרקעין, מהמס שהוא חייב בו את המס ששולם בשל רכישת המקרקעין בידי החברה המתמוגת או החברה המתפצלת, לפי הענין, אם יש בידו חשבונית על המס ששילמה והמס לא נוכה."

תחולה ותחילה

10. (א) תחולתו של סעיף 5 לענין הוספת סעיפים 103 עד 103יט לפקודה, ותחולתם של סעיפים 6 ו-7 - לגבי מיזוגים שמועדם חל בתום שנת המס 1993 או לאחר מכן, ולענין הוספת סעיפים 105 עד 105ט - לגבי פיצולים שמועדם חל בתום שנת המס 1993 או לאחר מכן.

(ב) תחולתו של סעיף 5 לענין הוספת סעיפים 104 עד 104י לפקודה - לגבי העברות שבוצעו החל ביום כ"ה בטבת התשנ"ד (1 בינואר 1994).

(ג) תחילתו של סעיף 5 לענין הוספת סעיף 103א(ב) וסעיף 104ב(ו) ביום תחילתן של התקנות שיוקנו מכוחם.

(ד) תחילתו של סעיף 8 ביום י"ח בטבת התשנ"ד (1 בינואר 1994).

תקנות ראשונות

11. לפני יום י"ח בטבת התשנ"ד (1 בינואר 1994) יתקין שר האוצר תקנות -

(1) לענין סעיף 103א(ב) לפקודה;

(2) לענין סעיף 104ב(ו) לפקודה.

אברהם (בייגה) שוחט
שר האוצר

יצחק רבין
ראש הממשלה

שבח וייס
יושב ראש הכנסת

עזר וייצמן
נשיא המדינה